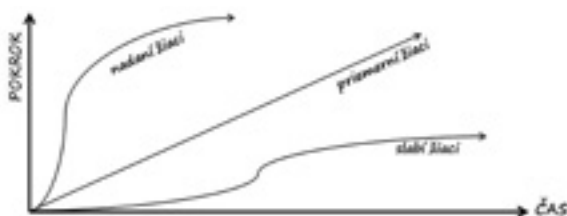

ADAPTÍVNE UČENIE

V zahraničí začalo adaptívne učenie získavať popularitu už v sedemdesiatych rokoch dvadsiateho storočia spolu s rozvojom modelov umelej inteligencie. Výsledky nedávnej štúdie v Iráne odhalili, že podľa názorov učiteľov má vzdelávanie pomocou technológií pozitívny vplyv na motiváciu študentov učiť sa matematiku. Niektorí môžu namietajú, že slovenskí žiaci sú iní a moderné technológie v súvislosti so vzdelávaním môžu všeobecne vyvolávať skôr nedôveru. Priblížme si preto, v čom spočíva adaptívne učenie. V tomto seriáli sa dozvieme teoretické základy, výhody, nástrahy, ale aj praktickú využiteľnosť adaptívneho učenia v slovenských pomeroch.

Tradičné verzus adaptívne učenie

Charakterizujme si najprv tradičný spôsob učenia, ktorý sa využíva aj v slovenských školách. Napriek tomu, že každý žiak rôzne zvláda učivo jednotlivých predmetov, obsah aj podmienky výučby majú rovnaké. Vyučovacia hodina trvá 45 minút a rovnaké učivo je pripravené pre nadaného žiaka, ale aj pre žiaka s poruchou učenia. Ich pokrok v závislosti od času je možné zobraziť pomocou nasledujúceho obrázka:

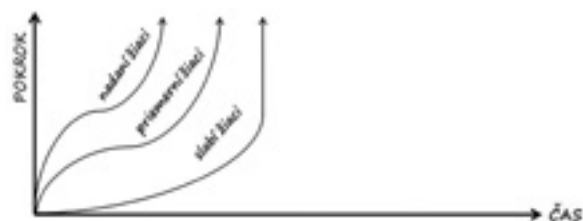

Pokrok pri tradičnom učení

Adaptívne učenie je však iné. Každý žiak, či už nadaný alebo slabší, má prístup k individuálne prispôbenu obsahu, ktorý vyhovuje jeho schopnostiam, a učí sa v podmienkach vyhovujúcim jeho možnostiam. Adaptabilita je umožnená využívaním počítačových systémov za účasti ľudských a sprostredkovaných zdrojov. Učenie

ako také aktivizuje žiaka a pomáha mu rýchlejšie napredovať. Priblížme si adaptívne učenie pomocou základných princípov:

- každý žiak má prístup k obsahu, ktorý je prispôbenný pre jeho potreby;
- informácie sú obsahovo usporiadané v štruktúre neustále sa prispôbujúcej jednotlivým žiakom;
- môže ísť o učenie online za podmienky, že multimedialný obsah je prispôbenný jednotlivým žiakom;
- zahŕňa kognitívny proces a výučbové stratégie v pozadí;
- musí byť didakticky usporiadané a musí žiaka naučiť, ako sa učiť, takže nemá potrebu podvádzať, odpisovať a inak sa rozptyľovať;
- zdokonaľuje sa prispôbovaním vďaka interakciám medzi jednotlivými žiakmi;
- jeho predpokladom je efektívny manažment triedy;
- dáva množstvo šancí na správnu odpoveď z rôznych uhlov pohľadu, čo žiakov neterorizuje, ale rozvíja ich;
- je prispôbenné aj slabším žiakom a žiakom s poruchami učenia, ktorí sa vďaka nemu vedú veľmi dobre naučiť všetko podstatné.

Pokrok pri adaptívnom učení

Podstatným výsledkom porovnania tradičného a adaptívneho vzdelávania je poznanie, že ideál individualizovaného učenia sa (t. j. učenia sa, ktoré je prispôbenné špecifickým požiadavkám a schopnostiam konkrétneho žiaka) nie je možné dosiahnuť použitím tradičných prístupov. ■

Ing. Róbert Chudý, RAABE Slovensko